

מן הבאר

המאוחדת
United Chassidei Ger

ירושלים
הדלה"ג 6:37
מוצ"ש 7:48
ברוקלין
הדלה"ג 7:21
מוצ"ש 8:27
סטטן איילנד
הדלה"ג 7:22
מוצ"ש 8:28
ליקווד
הדלה"ג 7:22
מוצ"ש 8:
מאנסי
הדלה"ג 7:23
מוצ"ש 8:29

אמרות ופנינים, מוסרי חיים ולקחים, מבאר חפרוה שרים - רבוה"ק מגור, נבג"מ ויבלחט"א

פרשת כי תצא תשפ"ג
~ שנה א' גליון מ"ד ~

אמרות מבאר רבותינו הק'

כי תצא למלחמה על אייבך וגו' ושביית שביו: (כ"א)

ה"חידושי הרי"ם זי"ע אמר בשם הבעש"ט זי"ע, ושביית שביו פירוש שצריך האדם ללמוד מיצר הרע שנברא לכן להטות את האדם לחטוא והוא עושה תמיד מעשהו יומם ולילה לא ישבות. יכול האדם ללמוד מזה כשכב אליו היצר הרע לחטוא לו. מה הוא עושה את ציווי השי"ת אשר לך נברא, מכל שכן אהנו נעשה שלא נחטא, והוא ושביית שביו. אך הרבה יותר טוב ללמוד מרב אחר ולא ממנו, כי על כל פנים הוא רשע.

כותב הרבי ה"בית ישראל" זי"ע: א"י בס' שקאי על מלחמה עם היצר"ר וא"י במלחמת הרשות הכתוב מדבר עיקר המלחמה עם היצר"ר זה בעניני רשות, איך שגראה שמונת ג"כ נצרך להזהר. וזה דא"י הוה היריב בשמות שאין מקרבין כו' קאי על האדם. ועי"ז יש שליטה ליצר"ר על האדם, וכשאדם עושה סייג וכת"י ונתנו זה הבטחה שאם תצא למלחמה יעזור השי"ת ושביית שביו.

הרבי ה"לב שמחה" זי"ע כותב: א שארפע פרשה, א שארפע ווארט, כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלק בידך וגו', בלשון יחיד שכל אחד יכול לנצחו לגמרי, בכל שנה מחדש. ופרשה יש ע"ז מצוות, ושבת ע"ד ה' אלק, וזו ג"כ מצוה, בסוף הפרשה כתי' בלשון יחיד זכור את אשר עשה לך עמלק וגו', בשם הרבי ר' בונם ז"ל עמלק נלחם רק עם היחידים שהענין פולטן, כדכתי' ויוגב כו' כל הנחשלים אחריך וגו', ואם היו באחדות לא היה לו שליטה, זו היא סגולה.

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה: (כ"א)

הרבי ה"בית ישראל" זי"ע כותב: במשך חכמה מביא תוס' נגעים שאין נעשה בן סורר ומורה בירושלים, וכותב הטעם שאוכלין שם הרבה בשר קדשים וגם אין מעשר שני לכן אין חטא על המדע אם לא למדת הווללות עכ"ל. חכמת ב"א ברכות [ב"ב ט:], אין הכוונה ולי נראה שאין בא למדת הווללות מפני שאוכלין שם בקדושה כדאי' יוחנן בן נרביא כו' וגם מעשר שני ובפירוש יש ב' ואכלת כו' שם כו' למען תלמד ליראה כאשר הגיד זקני הח' הרי"ם ז"ל, ועי"ז לא יכול אפילו הוולל להגשם כ"כ והבן.

אמר **כ"ק אדמו"ר שליט"א**: בן סורר ומורה נידון על שם סופו, בן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות ולמה נכתב דרוש וקבל שכו'. דרוש וכו' ללמד שאם מתנהג הרבה כראוי סופו לגדול טוב, ומדה טובה מרובה שבואי כבר מעתה נידון על שם סופו, וכאותו תלמיד ששאל בל' נקי, אין מוסקין בטורה וכו', מובטח אני בזה שמורה הוראה בישראל, ומעשה דר"י בן חנניה שראו לו תינוק א' יש בבית האסורים וכו', עמד על פתחו לבדוק וכו' ואמר מעיד אני עלי שמים וארץ שמובטח אני בזה שמורה הוראה בישראל וכו', שבעודו נער הכיר בו, ומנו ר"י בן אלישע, כי כבר מעתה נידון ע"ש סופו. גם במעלליו יתגבר נער, זהו דרוש קובל שכו'.

לא תראה כו' שור אחיך כו' השב תשיבם כו': (כ"א)

כותב ה"שפת אמת" זי"ע: י"ל שכל מי שרואה חבירו תועה מדרך הישר. וי"ל שור לשון הבטה. או שאר תנועה רעה צריך לתקנו. והעצה ע"י תשובה כמ"ש בסה"ק כל מה שרואה האדם שייך לו וצריך לשוב ע"ז ועי"ז מביא הרהור תשובה גם בחבירו וז"ש השב תשיבם. כי כלל ישראל הם א' וכשא' מקלקל צד קדושה שבו נשאר בכלל ישראל כמ"ש חז"ל זכה נוטל חלק חבירו כו'. אבל האדם צריך להחזיר האבידה לבעליו. אשר תאבד ממנו ומצאתה. לא תוכל להתעלם שצריך להיות שלא יוכל לסבול ולהתעלם מחטא חבירו ג"כ.

והיה עמך עד דרש אחיך אתו והשבותו לו: (כ"ב)

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע אמר פעם לחתן: משום הכי בוחנים להחתן, כי אמרו חז"ל [קדושין ב:], שדרכו של איש לחזור על אשה וכו' משל לאדם שאבדה לו אבידה מי חזרו על מי בעל אבידה מחזור על אבידתו ע"ש. היינו שאשה היא כמו אבידה, ואצל אבידה כתוב עד דרוש אחיך אותו, ואמרו חז"ל [ב"מ כח.], וכי תעלה על דעתך שיתנתן קודם שידרשנו, אלא דרשהו אם רמאי הוא או לא ע"ש. ולזה רמז שבנותני את החתן (שהחתן אומר דרשה), שמחזור על אבידתו.

לא תוכל להתעלם: (כ"ב)

כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר: הכוונה גם לעניני שידוכים, גם זה השבת אבידה [קידושין ב:], לא תוכל להתעלם, כאשר יכולין לעשות טובה ליהודי הוא ג"כ בכלל לא תוכל להתעלם, כי גם להטיב עם חבירו הוא כענין השבת אבידה, אין זה ענין קל, אין זו מצוה קלה, דיבור טוב הוא ג"כ כמו אבידה, ופעמים שהוא עוד יותר, המייסוס בדברים מתברך ב"א ברכות [ב"ב ט:], אין הכוונה דווקא לעני, רק לכל מי שנצרך לזה.

הקם תקים עמו: (כ"ב)

כותב ה"שפת אמת" זי"ע: בפסוק הקם תקים עמו. כפי מה שא"י עוזר לחבירו כענין אמרם היו נושא בעול עם חבירו. כמו כן זוכה לתקן עצמו ליישר אורחותיו להיות לו תקומה. וזה הקם תקים עמו. והוא ענין יותר משבעה"ב עושה עם העני העני עושה עמו.

ולקחו זקני העיר וגו': (כ"ב)

כותב הרבי ה"שפתי צדיק" זי"ע: לכאורה מיותר דהיה לומר ויסרו זקני העיר את האיש, אך תה"ק מהדר שיתוקן האיש המוציא שם רע, על ידי שיקחו אותו להאיר עיניו שיתקן מה שחטא, אזי על ידי המלקות ופרעון הדמים והמסת לבב ויעיל על כל פנים שיתוקן, ובא הכתוב להלמד דעת האצל נרצה אבדון הרשע אך אהנו נחפש בכל עזו שיתוקן.

ויפהך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה: (כ"ח)

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר: כתוב בשם תלמידי הבעש"ט, מהו הלשון לך, אלא כיון דכתיב ואברכה מברכך ומקללך אזור וא"כ בלעם אע"פ שנתנו לקלל הרי בסוף בירכם וע"כ היה צריך להתברך, לכך כתיב ויהפוך ה' אלוך לך" שרק לגבי ישראל נתהפכה הקללה לברכה אבל לגבי בלעם זה נחשב שקילל, עזר י"ל ויהפוך לך, לך איזו ל' רשות, כמו שמוצאים ביו"ט חציו לכם, וענין זה רצה בלעם לקלקל, וכמו"ז מה טובו אהליך יעקב, וא' מתוך ברכותיו אתה יודע מה היה בדעתו לקללם, והכוונה שאדם צריך להפוך דברי הרשות מקללה לברכה.

ויצאת שמה חוץ: (כ"ב)

כותב הרבי ה"שפתי צדיק" זי"ע: פירוש הרמז מן ויצאת שמה חוץ, שתהיה מכיר מוקדם אשר תרחיק ממקור חיים. והיה שבתך חוץ, אור החיים מביא כמה פעמים שלשון והיה מורה על שמה, מה שייך כאן, אמנם מה שמכיר חסרונו יחפש דרך תיקון, אזי ותפדת לשון בושה שיתמלא בושה על ידי זה בתשובה, על ידי זה וכסית צאתך שיתכסו על ידי התשובה כל החסרונות.

מוצא שפתיך תשמור: (כ"ב)

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע הביא את דברי התרגום וינתן מצוותא דכשרין לאתעובדא תעבדון ודלא כשרין לאתעובדא לא תעבדון' והיינו לעשות את הדברים שמותר לעשות, ולכאורה אין זה משמע מהפסוק, ויש לכאור ע"פ דאיתא בספרים מוצא שפתיך תשמור הכוונה היא להא דאיתא [נדה ל:]: משביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע. ובשפת אמת איתא קאי על נעשה וגשמע.

כי ימצא איש גנב נפש מאחיו מבני ישראל והתעמר בו ומכרו: (כ"ד)

אומר **ראש הישיבה מגור שליט"א**: מרומז בזה לא לגנוב את הנפש הישראלית להשתמש בה לצרכי עצמו ולדברים גשמיים, שהרי הקב"ה נותן לכל איש ישראל נפש אלוקית, נשמה שנתת בי טהורה היא, ובבואו לעולם העליון יתבע אותו בעל הפקדון היכן פקדוני האיך שמרת עליו, וכשאין האדם מנצל הכוחות שקיבל מהש"י כראוי לעבודתו ית"ש, אלא עוד מעיז פניו לעשות להיפך מרצון ה', להשתמש במתנות כנגד נותן המתנה - הבורא ית"ש, הרי הוא גונב את הכוחות לצורך עצמו, ויש להיזהר להשתמש עם כל כוחות הנפש רק עבור רצון ה'.

כי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וגו': (כ"ד)

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע אמר: נגע צרעת בא ממיעוט אמונת חכמים, וזה צריך שמירה חזקה, השמר בנגע הצרעת, והעצה

לזה לעשות ככל אשר יורו אתכם הכהנים הלויים, וכן במינים היה העונש על זה ולכן כתוב זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים וגו', וכן בגיחושי שחטא בזה כתיב בו [מלכים ב' כז] וצרעת נעמן תדבק בך, ובמצרים ג"כ והן לא יאמינו לי וגו' והנה ידו מצורעת כשלג, צריכים שתהיה אמונה כמ"ש וצדיק באמונתו יחיה, אפילו ציס"ע.

ולך תהיה צדקה: (כ"ד)

אמר **ראש הישיבה מגור שליט"א**: בגמרא [פסחים לא:]: נחלקו אי ישראל מגוי קונה משכון, ת"ק סבר הג"מ ישראל מישראל הוא דקרינא ואלך תהיה צדקה אבל ישראל מנכרי לא קני, ורבי מאיר סבר ק"ו ישראל מישראל קני ישראל מנכרי לא כ"ש. ותמזהו האחרונים בטעמא דת"ק, הלא ואלך תהיה צדקה אינו סיבה שיהא בעל חוב קונה משכון, אלא כיון דהתורה קוראת למעשיו צדקה, הרי זה סימן שבעל חוב קונה משכון, ומאחר דחייבן דהמשכון קניו לבע"ה, מה"ת כגוי סברא לחלק בן ישראל מישראל לישראל בלוי, ועל אף שאין בו צדקה.

ובשו"ת שואל ומשיב תירץ: דהא דאמרה תורה בע"ה קונה משכון אינו אלא משום שרצה הקב"ה שיהא צדקה למלוה, ולואת הקנה לו זכות במשכון, ובאמת הוי סיבת הקנין ולא רק סימן והוכחה, ולכן סבר ת"ק דישראל מגוי שאין צדקה בהחזרה לו, אין שום סיבה שיקנה את המשכון.

והנה תירץ השואל ומשיב הוא דבר נפלא למבין, ומי שהוא בעל נפש יכול להתעורר מזה איך צריך להיות מבטו על כל קניני עולם הזה, כי דרכו של עולם ומהלך מחשבתו של אדם הוא שהסדר הפשוט הוא שיהיה לו בעלות וקניינים גשמיים, שהרי הארץ נתן לבני אדם, אלא שעליו ליתן מזה חלק לגבוה, אבל כאן גילתה לנו התורה הק' שמה שהשי"ת נתן לאדם קניינים אין זה אלא כבדי שיהיה לו עבור קיום מצוות, ובמה להתרצות לפני השי"ת, ויש להתבונן ולהחזיר היטב שכל קניני ועניני עוה"ז מטרחתם ותכליתם לתועלת רוחנית שתעשה על ידם.

ביומו תתן שכרו: (כ"ד)

כותב הרבי ה"לב שמחה": ביומו תתן שכרו, אי' בספרים ר"ת שבת, וי"ל עפ"י דא"י כי תצא למלחמה על אויבך בימי הפחול, ונתנו ה' אלקיך בידך בשבת, וזה ביומו תתן שכרו, ביומו של השי"ת שהוא השבת כי בו שבת, תתן שכרו, זה השכר ונתנו ה' אלקיך בידך.

זכור את אשר עשה לך עמלק: (כ"ה)

שואל ה"חידושי הרי"ם" זי"ע: יש לדקדק, מפני מה כתוב אשר עשה לך עמלק לשון יחיד, היה ליה למימר לכם. והביאור דהנה עמלק לא היה יכול לנצח אלא זה היחיד שהיה בפני עצמו, ואז הענין פולטו ובא לידי עמלק, אבל הללו שהיו ביחד הם היו בענין ולא באו לידי עמלק.

אכתבים למערכת

לרבי ועסקני ארגון גור המאוחדת

קודם אפתח פי בשבח הוודאה על כל הטוב שהינכם פועלים. אני בטוח שאינכם מודעים עד כמה רחוק אתם מגיעים. אני מקבל כל שבוע את העלון שלכם דרך "דרשו", וכמוני עוד אלפי אנשים, ובהיותי בחופשה בימות הקיץ באחת מהמדינות הרחוקות, נפגשתי עם ידיד מהעבר, שהוא חסיד גור שמתגורר באשדוד, ועוד ידיד של שנינו שעבר לקהילה של ראש הישיבה, וכמוכן שבמקום שאין אנשים שאין להם את הלחצים שמא יראני אדם, הם הרגישו בטוח לשוחח ביחד. שוחחנו ודיברנו על הגליון שלכם שאני ממש מתענג עליו כל שבוע, והם אמרו לי שכל החברים שלהם כל שבוע מחכים לזה ומדברים על זה ועל הרעיונות העמוקים שבדבר, ועל כך שהינכם חודרי מטרה להביא לאחדות ולשלום בין הצדדים בלי שום אינטרסים, אשריכם ואשרי חלקיכם.

בתוך שיחתינו העלינו חוויות מהעבר (למדתי בשיבת גור בעבר הגם שאני לא חסיד גור), ואחד מהנושאים שעלו זה הנושא של המגמות, ואמרתם להם שלדעתך היה כדאי שאכתוב לכם מכתב לפרסם לרבים למען יעמדו ימים רבים, ובזאת אקיים מה שאמרתם להם.

ובכן לאלו שלא זוכרים ולא יודעים, בשנים תשנ"ט - ס"א הרבי שליט"א דיבר ודרבן הרבה על הנושא של לעולם ילמד אדם במה שליבו חפץ, ויסדו אז בכל הישיבות מגמות של עיון בקיאות והלכה, וכל חזור למד עם כל הברען והחשק. אני למדתי ביחד עם חברותא במגמה של הלכה, הלכות שבת, וממש עלינו והתעלינו מאד מאד, למדנו את הסוגיא עם הראשונים ואחרי זה טור ב"י שו"ע משנ"ב ושאר אחרונים, והיה לנו תועלת גדולה ועצומה. אחד מאיתנו אף המשיך והוציא הוראה בהמשך, אך בכלל הישיבה הייתה מוקרחה כולם והגנו ולמדו עם חשק רב.

וכשידברנו על זה התעורר אצלינו געגועים רבים למנים האילו, והלואי והילדים שלנו היום היה להם את האפשרות הזו (להבנת היום אין זכר לשיטתו הזו בגור, וחבל). ואגב זה גם ממש תואם לגור המאוחדת, כל השיטות לימוד לכל אחד במה ואין שלבו חפץ, בלי מחלוקת, ועל כך נאמר "וכל בניך למודי השם".

בברכת שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול.
וכתיבה וחתומה טובה
מ.ג. אורלנסקי, עיר התורה בני ברק

מעשה מרובה"ק

לו עתה כסף, אך ישלם חלקו כשירחיב...
הסכים, והרווחו רווחים רבים. והיה זו פרנסה מידו של
הקב"ה בעליל!...

צדיק גוזר

סיפר הנגיד רבי יצחק אייזר ז"ל - ממקורבי
הרבי ה"בית ישראל" זי"ע:

בשעתו השקיע את הונו בעסק מסויים שלא עלה יפה. ונותר נקי מנכסיו. עלה לירושלים, והרבי ה"בית ישראל" זי"ע הומינו לקידושא רבה. פתח הרבי ואמר: "היונה הביאה עלה זית כפיה, באומרה: 'היו מזונתי מרורים כזית ומסורים בידך, ואל יהיו מתוקים כדבש ותלויים ביד אדם' [ערוכין יח:]. ותמוה, וכי כשהם ביד אדם כלום אינם מיד הקב"ה? אלא שיש אפשרויות פרנסה הנותנים מקום לטעות כאילו ביד אדם הם. הן ביד הזולת. והן בכוחו ועוצם ידו של המרויח. ב'עלה זית' אין מקום לטעות. ויש גם כאלו פרנסות, שאין בהן מקום לטעות..."

למחרת השבת נסע רבי יצחק לתל אביב, והנה פונים אליו שני שותפים שיפשו בחילוקי דעות שהתגלעו ביניהם. יישר את ההידורים לשביעות רצונם, ובהתפעלותם הציעו שיהיה שותפם. יודעים הם שאין

אחת מכונותיו של הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע חלתה, והובהלה לבית חולים. הרופאים התלבטו באופן הטיפול הנאות, הרבי בא לבקר את בתו, ושוחח עם הפרופסור היהודי. הפרופסור שטח את הממצאים והבהיר את ההתלבטות: הניתוח מסוכן, אבל גם המוצב קשה. אין הוא יכול להחליט מה מסוכן יותר...

שמע הרבי, ושאל: "אילו היתה זו בתך, מה היית מחליט?"

והפרופסור השיב על אתר: "אילו היתה זו בת לא הייתי מהסס אף להגע - הייתי נוסע לשאול את פי הרבי מוגר..."

הורה הרבי לנתח, והניתוח הצליח....

מבאר החסידות

המעלים עין מן הצדקה ואחדות שלום

הרה"ק ה"אמונת משה" מאלכסנדר זי"ע הוצרך לשהות בצרפת לרפואתו. התאכסן בבית מקורבו רבי אברהם יצחק שווארץ ז"ל, ובשבת הלך עמו לשיטבל החסידי הקרוב, שמתפלליו נמנו על יוצאי גליציה. הודיעם רבי אברהם יצחק מי נמצא במחיצתם, נענו הגבאים בעזות פנים: "אין לנו מניעה לכבדו בעליית ששי, אבל בסעודה שלישית לא ישב בראש, מנהגים שונים לנו!"

הצטער על תשובתם, וסח צערו לרבי, הרגיעו הרבי: "אל תדאג, הכל יסתדר על הצד היותר טוב. לאחר מנחה של שבת ביקשו ליטול ידיים לס"ג, אך הרבי הקדימם, באומרם: "אחים יקרים! הרי גם אתם וגם אני, יהודים. גם אותי וגם אתכם צררו הגויים. אלא מאי? שאותנו שנאו הגויים הפולנים, ואתכם שנאו הגויים בגליציה. ובכן, אמרו נא לי, האם משום כך צריך לשרוד בינינו פירוד לבבות?!"

נרעשו, ומיהרו להכין לרבי מקום בראש...

אל הבאר

כבוד העורכים, העסקנים, והמסייעים למלאכת הקודש של "גור המאוחדת" בארה"ב.
ראשית דבר, אין מילה בלשוני לשבח את מעשיכם, המרבים שלום בין קהל עדתינו, והשיי"ת יהיה בעזרכם ותוכלו להרבות כבוד שמים והצדיקים בכל מקומות מושבותיכם.

מסופר שהרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע התלווה אל רבו הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע בנסיעתו לעיר אחת, להשכין בה שלום. כשהגיעו לאותה עיר התפללו שם, ומיד אחת התפילה הורה הרבי מלעלוב לרתום העגלה ולשוב לעירם.

שאלו הרבי מווארקא: "הלא באתם לכאן להשכין שלום, ומדוע שבים אתם בטרם פעלתם מאומה?"
והשיבו: **"כשאמרתי בסוף תפילתי 'עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל', פעלתי שהשלום ישרור כאן..."**
ואסיים במעין הפתיחה שיעזור השיי"ת ובעצם התעסקותכם בלהרבות שלום זה יביא את השלום במחנינו ונוזכה לכתובה וחתומה טובה ושנה טובה ומבורכת.

כנגד המברכים - ברכות מז"ט לבעלי השמחות בקהילתנו

- ברכת מזל טוב**
לידידי הרה"ח ר' דוד מנשה גולדברג לאוי"ט
ולבנו ידידי הרה"ח ר' נפתלי מנחם לאוי"ט
להגל הולדת הנגן שיהי'
מאחלים ידידי - שטיבל 51 שטיבל 43
- ברכת מזל טוב**
לידידי הרה"ח ר' יהודה יוסף זיידנפלד לאוי"ט
להגל הולדת הנגן שיהי'
מאחלים ידידי - שטיבל 48
- ברכת מזל טוב**
לידידי הרה"ח ר' פנחס גולדברג לאוי"ט
ולחתנו הרה"ח ר' חנוך העניך סבינר לאוי"ט
להגל נישואי הבן/הנכד שיהי'
מאחלים ידידיים - שטיבל 55 שטיבל 43
- ברכת מזל טוב**
לידידי הרה"ח ר' מנחם גוטסמן לאוי"ט
להגל הולדת הנכדה שתחי'
מאחלים ידידי - שטיבל 48 שטיבל בלוי